

**Buxoro davlat universiteti
o'quv-metodik kengash 4-sonli
yig'ilishining k o' c h i r m a s i**

20.01.2020

Buxoro shahri

K U N T A R T I B I:

4. Turli masalalar.

Buxoro tarixi kafedrasi dotsenti M.Qurbonova va katta o'qituvchi N.Jumayevalarning "Avstraliya va Okeaniya xalqlari etnologiyasir" deb nomlangan metodik qo'llanmasini nashrga tavsiya etish.

E S H I T I L D I:

G.Toirova (kengash kotibasi) - Buxoro tarixi kafedrasi dotsenti M.Qurbonova va katta o'qituvchi N.Jumayevalarning "Avstraliya va Okeaniya xalqlari etnologiyasir" deb nomlangan metodik qo'llanmasini nashrga tayyorlaganligini ma'lum qildi. Ushbu qo'llanmaga: t.f.n.,dots. F.Bobojonova va TIKXMMI dotsenti A.G'afurovlar tomonidan ijobiy baho berilganligini ta'kidladi. Metodik qo'llanma muhokamasi haqidagi tarix va madaniy meros fakulteti (2019-yil 28-dekar) va Buxoro tarixi kafedrasi (2019-yil 22-noyabr) yig'ilish qarori bilan tanishtirdi.

Yuqoridagilarni inobatga olib o'quv-metodik kengash

Q A R O R Q I L A D I:

1. Buxoro tarixi kafedrasi dotsenti M.Qurbonova va katta o'qituvchi N.Jumayevalarning "Avstraliya va Okeaniya xalqlari etnologiyasir" deb nomlangan metodik qo'llanmasini nashrga tavsiya etilsin.

**O'quv-metodik kengash raisi
O'quv-metodik kengash kotibasi**

**Daminov M.I.
Toirova G.I.**

Ko'chirma asliga to'g'ri

O'quv-metodik kengash kotibasi

Toirova G.I

Бухоро Давлат Университети Тарих ва маданий мерос факультети
кенгашининг 3 – сон баённомасидан
К Ў Ч И Р М А

Бухоро шаҳри

2019 йил, 28 декабрь

Қатнашдилар: Кенгаш аъзолари 25 та
Кенгашда 21 аъзо иштирок этди.

Йиғилиш қун тартиби:

6. Турли масалалар.

6.11. Бухоро тарихи кафедраси доценти, тарих фанлари номзоди М.Б.Қурбонова ва Бухоро тарихи кафедраси катта ўқитувчиси Н.А.Жумаеванинг “Австралия ва Океания халқлари этнологияси” номли методик қўлланмасини нашрга тавсия этиш тўғрисида.

Йиғилиш раиси: Ж.Р.Жўраев сўзи: Ҳурматли илмий кенгаш аъзолари, Бухоро тарихи кафедраси доценти, тарих фанлари номзоди М.Б.Қурбонова ва Бухоро тарихи кафедраси катта ўқитувчиси Н.А.Жумаеванинг “Австралия ва Океания халқлари этнологияси” номли методик қўлланмасини нашрга тавсия қилиш масаласини кўриб чиқиб, унга ўз фикр – мулохазаларимизни билдиришимиз лозим. Унга Бухоро тарихи кафедраси доценти т.ф.н., Ф.Ҳ.Бобожонова ва ТИКХММИ Бухоро филиали ижтимоий фанлар кафедраси доценти Ғафуров А.Ф. лар томонидан ижобий тақризлар берилган. Методик қўлланма талаб асосида тайёрланган. Мен факультет кенгаши аъзоларидан ушбу методик қўлланмани нашрга тавсия қилишларини сўрайман. Факультет кенгаши аъзолари Ж.Р.Жўраевнинг фикрини маъқулладилар ва методик қўлланмани нашрга тавсия этдилар.

Қарор қабул қилинди:

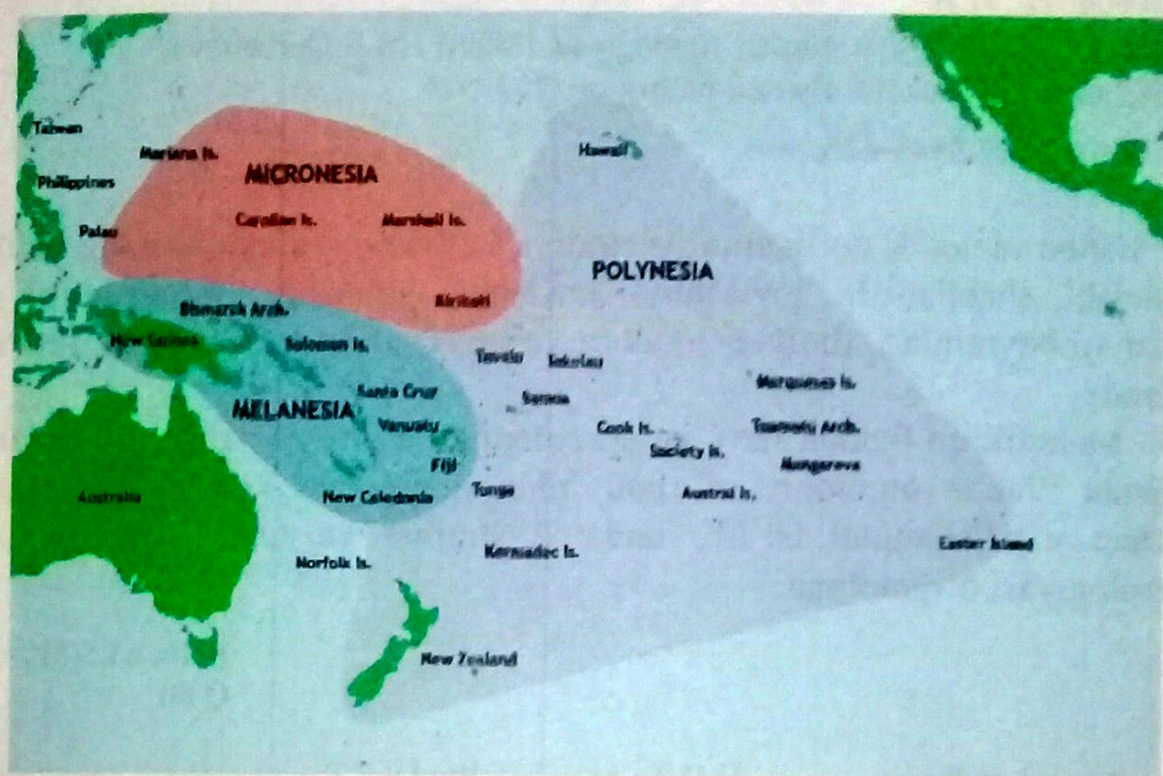
1. Бухоро тарихи кафедраси доценти, тарих фанлари номзоди М.Б.Қурбонова ва Бухоро тарихи кафедраси катта ўқитувчиси Н.А.Жумаеванинг “Австралия ва Океания халқлари этнологияси” номли методик қўлланмаси нашрга тавсия этилсин
2. Ушбу қарор тасдиғи университетнинг методик кенгашидан сўралсин.

Кенгаш раиси:
Котиб:

Жўраев Ж.Р.
Қурбонова М.Б.

Qurbonova M.B. Jumayeva N.A.

Avstraliya va Okeaniya xalqlari etnologiyasi

Metodik qo'llanma

BUXORO NASHRIYOTI – 2021

UO'K 7.76.96.

KBK 63,5(o'zb)8

Q 80

Qurbonova, M.B.

Avstraliya va Okeaniya xalqlari etnologiyasi [Matn] / M.B.Qurbonova,
N.A.Jumaeva – Buxoro: Buxoro nashriyoti, 2021, -2b.

ISBN 987-9943-6256-8-6

Ushbu metodik qo'llanma Avstraliya va Okeaniya xalqlarining kelib chiqishi, shakllanishi, joylashuvi, madaniy – maishiy turmushi,urf – odat va bayramlari, diniy e'tiqodlari va tasavvurlari xususida ma'lumot beradi

Metodik qo'llanma tarix va arxeologiya ta'lim yo'nalishi talabalari hamda "Jahon etnologiyasi" fani bilan qiziquvchi keng kitobxonlar uchun mo'ljallangan bo'lib, unda Avstraliya va Okeaniya xalqlari etnologiyasi o'rganilgan.

KBK 63,5(8)

Q 80

Ma'sul muharrir:

H.H.To'rayev – BuxDU "Buxoro tarixi" kafedrası
professori, tarix fanlari doktori.

Taqrizchilar:

Bobojonova F.H - – BuxDU "Buxoro tarixi"
kafedrası dotsenti,tarix fanlari nomzodi.

G'afurov A.F.- TIKXMMI Buxoro filiali Ijtimoiy
fanlar kafedrası dotsent, tarix fanlari nomzodi .

Ushbu metodik qo'llanma universitet o'quv metodik kengashining 4 - son
yig'ilishida ko'rib chiqilib nashrga tavsiya etilgan

ISBN 987-9943-6256-8-6

M.B.Qurbonova, N.A.Jumaev., "Avstraliya va Okeaniya xalqlari etnologiyasi".
"Buxoro nashriyoti", 2021-yil.

Mundarija

Kirish.....	4
Avstraliya xalqlari etnologiyasi.....	6
Avstraliya xalqlari ma'naviy madaniyati.....	17
Okeaniya xalqlari haqida umumiy ma'lumot.....	20
Polineziya xalqlari etnologiyasi.....	23
Yangi Zellandiya xalqlari etnologiyasi.....	34
Melaneziya xalqlari etnologiyasi.....	39
Yangi Gvineya xalqlari etnologiyasi.....	42
Mikroneziya xalqlari etnologiyasi.....	47
Mikroneziya xalqlari oila-nikoh va ijtimoiy munosabatlari.....	55
Mustahkamlovchi test savollari.....	59
Ilova.....	63
Foydalanilgan adabiyotlar.....	87
Glossariy.....	88

Kirish

Insoniyatning tarixiy taraqqiyoti davomida yashagan barcha etnoslar o'ziga xos turmush-tarzi, urf-odatlar va an'analar bilan bir-biridan ajralib turgan. O'tgan ming yilliklar mobaynida yig'ilgan bilimlar shundan dalolat beradiki, er sharida garchi turfa xil rasm-rusmlar va urf-odatlarga ega xalqlar yashashlariga qaramay, ularning barchasi tabiatning ajralmas bir qismi tarzida rivojlanganini va aynan tabiiy-geografik hamda xo'jalik munosabatlari bilan bog'liq holda o'ziga xos etnomadaniy an'analarga ega bo'lganligini ko'rsatadi.

Eng qadimgi davrlardan boshlab kishilar nafaqat o'zlarining balki tevarak atroflarda va uzoq yurtlarda yashovchi el-uluslar, ularning madaniyati, an'ana va marosimlariga qiziqib, ular to'g'risida ma'lumotlarga ega bo'lishga harakat qilganlar. Antik davr mualliflari ko'plab empirik materiallarni yig'ishga, turli-tuman xalqlarning xo'jalik va madaniy belgilariga qarab tasniflashga intilganlar. Lekin o'sha davr mualliflari asosan jangchilar, sayyohlar, elchilar va boshqa mamlakatlarda turli maqsadlarda bo'lgan kishilarning xotiralari yoki bo'lmasa o'zga yurtlar to'g'risidagi turli-tuman rivoyatlarga asoslanib ma'lumotlar berganliklari bois ham ularning bizgacha qoldirgan ma'lumotlari ko'pincha umumiy yoki mavhumiy xususiyat kasb etgan.

Avstraliya qit'alar ichida eng kichigi bo'lib, janubiy tropik chizig'i materikning deyarli o'rtasidan kesib o'tadi. Materikni g'arb, shimol va janubdan Hind okeani, sharqda Tinch okeani, dengizlari o'rab turadi. Qirg'oqlari unchalik egri-bugri emas, shimolda Kartentariya, janubda Katta Avstraliya qo'ltiqlari mavjud. Katta yarim orollari – Arnemlend va Keyp-York, Tasmaniya orolini Avstraliyadan kengligi 224 km li bo'g'ozi ajratib turadi. Avstraliyaning shimolida yirik orollardan Yangi Gvineya joylashgan. Avstraliyaning sharqiy sohili bo'ylab behisob marjon orollaridan tashkil topgan Katta to'siq rifi 2300 km masofaga cho'zilib yotadi. XVII asrgacha bu hududdagi aborigenlar ibtidoiy jamoa tuzumi sharoitida yashashgan.

Qurbonova M.B. Jumayeva N.A.

Avstraliya va Okeaniya xalqlari etnologiyasi

Metodik qo'llanma

Ma'sul muharrir: H.H.To'rayev – BuxDU “Buxoro tarixi” kafedrası
professori, tarix fanlari doktori.

Taqrizchilar: Bobojonova F.H. - – BuxDU “Buxoro tarixi”
kafedrası dotsenti, tarix fanlari nomzodi.
G'afurov A.F. - TIKXMMI Buxoro filiali Ijtimoiy
fanlar kafedrası dotsent, tarix fanlari nomzodi.

Litsenziya NN № 056 25.05.2020 y. Terishga berildi 26.02.2020, Bosishga
ruxsat etildi. 14.02.2021. Qog'oz bichimi 84/108. Times New Roman. Ofset
bosma. Ofset qog'ozi. Shartli bosma tabog'i 6,5. Hisob nashr varog'i 102. Adadi
50 nusxa. Baxosi kelishilgan narxda *Duna poligraf* xususiy korxonasida chop
etildi.

Manzil: Buxoro sh. O'zbekiston Mustaqilligi ko'chasi

Tel: (95) 600-32-74, (97) 300-32-74 Ofiss: 0(65) 223-46-83

Email: ya.duna2012@yandex.ru, duna_poligraf@bk.ru

ISBN 987-9943-6256-8-6

KBK 63,5(o'zb)8

Q 80